

FACT SHEET

Mikä on kissan immuunikato?

- Ensimmäisen kerran vuonna 1986 eristetty kissan immuunikatovirus (FIV) on retrovirus, joka on läheistä sukua HIV:lle. Useimmat kissaeläimet ovat alttiita FIV:lle, mutta ihmiset eivät.
- FIV on endeeminen kotikissapopulaatioissa maailmanlaajuisesti (alatyypit A ja B ovat yleisimmät Euroopassa).
- Seroprevalenssi vaihtelee suuresti alueittain.
- Sairaat aikuiset kissat, uroskissat ja ulkokissat ovat kaikkein altteimpia tartunnalle.
- FIV:n infektioisuus katoaa nopeasti isäntäeläimen ulkopuolella, ja se on herkkä kaikille desinfiointiaineille, myös tavalliselle saippualle.

Tartunta

- Useimmat FIV-tartunnat saadaan pysyvästi infektoituneiden kissojen puremista (tappelut, parittelu). Tartuntariski on vähäinen talouksissa, joissa kissat tulevat hyvin toimeen keskenään.
- Tartunta emosta pentuihin on mahdollinen etenkin, jos emokissalla on akuutti infektio.
- FIV-tartunnan saaneet kissat saavat pysyvän tartunnan huolimatta kyvystä kehittää vasta-aine- ja soluvälitteinen immuunivaste.

Kliiniset oireet

- FIV-tartunnalla on pitkä latenssi- eli "oireeton" vaihe. Tartunnan saaneet kissat pysyvät tavallisesti oireettomina useita vuosia, ja osa kissoista ei koskaan sairastu.
- Useimmat kliiniset oireet eivät ole FIV:n aiheuttamia vaan johtuvat immuunipuutostilasta.

Tyypillisiä ilmenemismuotoja ovat:

- Krooninen gingiviitti ja stomatiitti
- Krooninen riniitti
- Lymfadenopatia
- Painonmenetykset
- Immuunivälitteiseen glomerulonefriittiin liittyvä munuaisvika.

Diagnostiikka

- Klinikoilla saadut positiiviset testitulokset populaatioissa, jossa on alhainen prevalenssi tai alhainen riski, tulisi aina vahvistaa ulkoisessa laboratorioissa.
- Western blot -tekniikka on paras FIV-serologian laboratoriotestausmenetelmä.
- PCR-menetelmään perustuvat analyysit (provirus-DNA) vaihtelevat toimivuudeltaan ja saattavat jopa olla serologisia testejä huonompia.
- FIV-tartunnan saaneiden emojen pennut voivat testeissä osoittautua seropositiivisiksi persistoivien maternaalisten vasta-aineiden takia, joten ne on testattava uudelleen 16 viikon iässä. Poikkeuksellisesti kissanpennut saattavat pysyä seropositiivisina 6 kuukauden ikäiseksi.

Sairauden hoito

- Kissoja ei koskaan saisi lopettaa yksistään positiivisen FIV-testituloksen perusteella. Asiaankuuluvalla hoidolla FIV-tartunnan saaneet kissat saattavat elää yhtä pitkään kuin infektoitumattomat kissat.
- Kastratio/sterilaatio on suositeltavaa aggressiivisuuden ja puremien vähentämiseksi.
- FIV-tartunnan saaneille kissoille olisi tehtävä eläinlääkärintarkastus säännöllisesti (puolivuositain) ja niiden yhteydessä olisi säännöllisesti tehtävä kliiniskemialliset ja hematologiset tutkimukset ja seurattava kissan painonkehitystä.
- Välitön ja täsmällinen sekundaarisairauksien diagnostisointi on olennaista.
- FIV-tartunnan saaneet kissat voidaan pitää muiden kissapotilaiden kanssa samoilla osastoilla mutta yksittäisissä häkeissä ja erillään tarttuvia tauteja sairastavista kissoista.
- Löytöeläintiloissa kissat tulee pitää yksittäin, jotta vältetään risti-infektiot (vähintään FIV-positiiviset kissat on pidettävä erillään).
- AZT:n (atsidotymidiiniin) käyttö on mahdollista, mutta sivuvaikutuksia voi esiintyä.
- Oireettomat FIV-tartunnan saaneet kissat sietävät hyvin kirurgisia toimenpiteitä, mutta perioperatiivinen antibioottihoito on annettava kaikissa tapauksissa.
- Huolellisuutta on noudatettava, jotta vältetään iatrogeeninen viruksen levittäminen (esim. huolellinen instrumenttien dekontaminaatio, jos niitä on käytetty seropositiivisilla kissoilla).

Rokotussuositukset

- Tällä hetkellä Euroopassa ei ole kaupallisesti saatavaa FIV-rokotetta.
- Rokottamista yleisiä patogeeneja vastaan voi harkita terveillä seropositiivisilla kissoilla, mutta sitä ei suositella sairailta FIV-infektoituneilla kissoilla.

Kuva Stephanie Langone

- FIV-positiiviset kissat (kuten kuvan yksilö) voivat elää yhtä pitkään kuin infektoitumattomat kissat.

Kuva Albert Loret

- Krooninen kaudaalinen stomatiitti liittyy usein FIV-infektioon.

Kuva M L Van De Weerd, Université de Li ge

- Kroonisia infektioita voi kehittyä FIV-tartunnan seurauksena.

Kuva Tadeusz Frymus

- Painonmenetys ja verinen ripuli FIV-positiivisella kissalla.

Kuva Albert Loret

- Kissoja ei saisi koskaan lopettaa yksist an positiivisen FIV-testituloksen perusteella.